2026/2256

8.10.2026.

PADOMES LĒMUMS (ES) 2026/2256

(2026. gada 24. septembris)

par nostāju, kura Eiropas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības (OIM finansiālais ieguldījums)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2894/94 (1994. gada 28. novembris) par Eiropas Ekonomikas zonas līguma īstenošanas kārtību ([1]) un jo īpaši tās 1. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Līgums par Eiropas Ekonomikas zonu ([2]) ("EEZ līgums") stājās spēkā 1994. gada 1. janvārī.

(2) Ievērojot EEZ līguma 98. pantu, EEZ Apvienotā komiteja var pieņemt grozījumus *inter alia* EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības.

(3) EEZ EBTA valstīm ir jāsniedz finansiāls ieguldījums oglekļa ievedkorekcijas mehānisma (OIM) darbībai nepieciešamo sistēmu darbībā visā EEZ, izmantojot mehānismu, kas paralēli izveidots ar atsevišķu EEZ Apvienotās komitejas lēmumu, ar ko groza EEZ līguma 10. protokolu un 31. protokolu.

(4) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma 10. protokols un 31. protokols.

(5) Tādēļ ir lietderīgi noteikt nostāju, kas jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz grozījumu EEZ līguma 10. protokolā un 31. protokolā,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostājas, kas Savienības vārdā jāieņem EEZ Apvienotajā komitejā attiecībā uz ierosināto grozījumu EEZ līguma 10. protokolā par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolā par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības, pamatā ir EEZ Apvienotās komitejas lēmuma projekts, kas pievienots šim lēmumam.

([1]) OV L 305, 30.11.1994., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1994/2894/oj.
([2]) OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē, 2026. gada 24. septembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
P. BURKE

PROJEKTS

EEZ APVIENOTĀS KOMITEJAS LĒMUMS Nr. .../...

(... gada ...),

ar ko groza EEZ līguma 10. protokolu par pārbaužu un formalitāšu vienkāršošanu attiecībā uz preču pārvadājumiem un EEZ līguma 31. protokolu par sadarbību īpašās jomās, kas nav četras pamatbrīvības

EEZ APVIENOTĀ KOMITEJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") un jo īpaši tā 86. un 98. pantu,

tā kā:

(1) Lai EEZ līgumā iekļautu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/956 ([1]), ir jāizmanto Savienības informācijas sistēmas, kas daļēji ir saistītas ar Savienības muitas teritorijas darbību. Turklāt oglekļa ievedkorekcijas mehānisma (OIM) reģistrs un kopējā centrālā platforma ir īpaši izstrādāti OIM darbībai, kurā EBTA valstīm jābūt iesaistītām. OIM reģistrs un kopējā centrālā platforma tādēļ īpaši jāpielāgo šim nolūkam. EBTA valstis nav daļa no Savienības muitas teritorijas, un tādēļ pēc noklusējuma tām nav bijusi piekļuve konkrētām muitas informācijas sistēmām, ko izmanto arī OIM vajadzībām. Attiecībā uz dalību īpašajās muitas informācijas sistēmās, kas ir būtiskas OIM darbībai, kā arī EBTA īpašajiem pielāgojumiem OIM reģistrā, tostarp jebkādiem īpašiem pielāgojumiem saistībā ar kopējo centrālo platformu, finansiālās dalības noteikumi ir paredzēti EEZ līguma 10. protokolā. Attiecībā uz EBTA valstu, tostarp EBTA Uzraudzības iestādes, dalību OIM reģistrā un EBTA valstu dalību kopējā centrālajā platformā finansiālās dalības noteikumi ir paredzēti EEZ līguma 31. protokolā saskaņā ar EEZ līguma 82. panta un EEZ līguma 32. protokola noteikumiem. Tā kā EBTA valstīm būtu jāsniedz finansiāls ieguldījums sistēmās, tām savukārt vajadzētu būt tiesībām piekļūt minētajām sistēmām un tās izmantot Regulas (ES) 2023/956 piemērošanas nolūkā.

(2) Šā lēmuma pielikumā ir pievienotas EBTA valstu finansiālā ieguldījuma indikatīvās summas EEZ līguma 10. protokola mērķiem šā lēmuma pieņemšanas laikā.

(3) Tā kā Regula (ES) 2023/956 neattiecas uz Lihtenšteinu, šis lēmums nebūtu jāpiemēro Lihtenšteinai.

(4) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza EEZ līguma 10. protokols un 31. protokols,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

EEZ līguma 10. protokolu groza šādi:

1) protokola 2. pantam pievieno šādu punktu:

"5. Šā protokola III pielikuma noteikumus, kas saistīti ar Regulas (ES) 2023/956 piemērošanu, savstarpēji piemēro Kopienai, Islandei un Norvēģijai.";

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu (OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

2) aiz II pielikuma pievieno šādu pielikumu:

"III pielikums

Regulas (ES) 2023/956 piemērošanas tehniskā un finansiālā kārtība

1. pants

Definīcijas

Šā pielikuma nolūkos:

a) "OIM reģistrs" ir atzīto OIM deklarētāju OIM reģistrs, kas saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 14. pantu izveidots standartizētas elektroniskas datubāzes veidā, kas ietver datus par minēto atzīto OIM deklarētāju OIM sertifikātiem;

b) "kopēja centrālā platforma" ir platforma, kas izveidota OIM sertifikātu pārdošanai un atpirkšanai saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 20. pantu;

c) "*CRMS*" ir Muitas riska pārvaldības sistēma, kas minēta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 36. pantā;

d) "*CCN2*" ir 2. kopējais sakaru tīkls;

e) "*CRS*" ir klientu datu pakalpojumu sistēma;

f) "*DataLab*" ir sistēma, ko izmanto riska pārvaldības analīzei un datu apkopošanai un pārveidošanai attiecībā uz muitas darījumu datiem.

2. pants

OIM procesi, kas saistīti ar muitas kontroli un riska pārvaldību

1. Tādas informācijas apmaiņai un glabāšanai, kas attiecas uz saziņu starp Komisiju un Norvēģijas un Islandes muitas dienestiem, izmanto OIM reģistru. Attiecībā uz OIM muitas informāciju, kas saistīta ar risku, izmanto *CRMS*.

2. *CRMS* izmanto saziņai starp muitas dienestiem un starp muitas dienestiem un Komisiju Regulas (ES) 2023/956 piemērošanai un ar risku saistītas OIM muitas informācijas un riska analīzes apmaiņai, kā minēts Regulā (ES) 2023/956.

3. pants

Vienotā lietotāju pārvaldības un digitālā paraksta platforma

1. Uzņēmēju, Islandes un Norvēģijas amatpersonu un EBTA Uzraudzības iestādes amatpersonu autentificēšanu un piekļuves verificēšanu saistībā ar piekļūšanu OIM reģistram veic, izmantojot Vienoto lietotāju pārvaldības un digitālā paraksta (VLPDP) platformu.

2. VLPDP platforma nodrošina saziņu starp šā panta 7. punktā minētajām Līgumslēdzēju Pušu identitātes un piekļuves pārvaldības sistēmām nolūkā nodrošināt uzņēmējiem un Līgumslēdzēju Pušu ierēdņiem drošu autorizētu piekļuvi elektroniskajām sistēmām.

3. VLPDP platformā ir ietverti šādi kopīgie komponenti:

a) piekļuves pārvaldības sistēma;

b) administrācijas pārvaldības sistēma.

4. VLPDP platformu izmanto, lai nodrošinātu šādu personu autentificēšanu un piekļuves verificēšanu:

a) uzņēmēji – nolūkā piekļūt OIM reģistram;

b) Līgumslēdzēju Pušu ierēdņi, tostarp EBTA Uzraudzības iestādes ierēdņus, – nolūkā piekļūt OIM reģistra kopīgajiem komponentiem un uzturēt un pārvaldīt VLPDP platformu.

5. Līgumslēdzējas Puses izveido piekļuves pārvaldības sistēmu, ko nodrošina Komisija, lai mijiedarbībā ar šā panta 7. punktā minētajām Līgumslēdzēju Pušu identitātes un piekļuves pārvaldības sistēmām validētu piekļuves pieprasījumus, ko VLPDP platformā iesniedz uzņēmēji un Līgumslēdzēju Pušu ierēdņi, tostarp EBTA Uzraudzības iestādes ierēdņus.

6. Līgumslēdzējas Puses izveido administrācijas pārvaldības sistēmu, kuras mērķis ir pārvaldīt autentificēšanas un autorizēšanas noteikumus attiecībā uz uzņēmēju identifikācijas datu validēšanu nolūkā nodrošināt piekļuvi elektroniskajām sistēmām.

7. Līgumslēdzējas Puses izveido identitātes un piekļuves pārvaldības sistēmas, lai nodrošinātu:

a) uzņēmēju identifikācijas datu drošu reģistrēšanu un glabāšanu;

b) drošu apmaiņu ar parakstītiem un šifrētiem uzņēmēju identifikācijas datiem, ko izmanto identitātes un piekļuves pārvaldības platformā, lai platformas administrators tiem piešķirtu piekļuvi platformai.

4. pants

Dienesta noslēpuma un personas datu aizsardzība

1. Uz informācijas apmaiņu, ko Līgumslēdzējas Puses savā starpā īsteno atbilstīgi šajā nodaļā iekļautajiem pasākumiem, attiecas dienesta noslēpuma un personas datu aizsardzība, kā noteikts attiecīgajos saņēmējas Līgumslēdzējas Puses teritorijā piemērojamajos tiesību aktos.

2. Jo īpaši minēto informāciju nenodod tālāk personām, kas nav saņēmējas Līgumslēdzējas Puses kompetentās iestādes, un šīs iestādes to izmanto vienīgi EEZ līgumā paredzētajiem mērķiem.

5. pants

Datu pārvaldība, īpašnieki un drošība

Līgumslēdzējas Puses nodrošina, ka valsts līmenī reģistrētie dati sakrīt ar kopīgajos komponentos reģistrētajiem datiem un ka tie tiek atjaunināti.

6. pants

Finansēšanas kārtība saistībā ar pienākumiem, saistībām un gaidāmajiem rezultātiem, kas izriet no OIM reģistra komponentu un pakalpojumu, sakaru sistēmu un pamatā esošo sistēmu, kas vajadzīgas OIM darbībai, īstenošanas un darbībām

Saistībā ar Islandes un Norvēģijas iekļaušanu OIM reģistra lietotāju vidū šī finansēšanas kārtība (turpmāk "kārtība") paredz ar OIM reģistru un pakalpojumiem, sakaru sistēmām un pamatā esošajām sistēmām, kas vajadzīgas OIM darbībai, saistītas Līgumslēdzēju pušu sadarbības elementus.

a) Komisija izstrādā, testē, ievieš, pārvalda un darbina OIM reģistra komponentu īpašos pielāgojumus, tostarp lietojumprogrammas un pakalpojumus, sakaru sistēmas un tām pamatā esošās muitas sistēmas, piemēram, VLPDP, *CCN2*, *CRMS*, *CRS* un analīzi (*DataLab*), kas EBTA valstīm vajadzīgas OIM darbībai, tostarp jebkādus īpašus pielāgojumus saistībā ar kopējo centrālo platformu;

b) Islande un Norvēģija izstrādā, testē, ievieš, pārvalda un darbina jebkādus valsts komponentus, ko uzskata par nepieciešamiem savstarpējam savienojumam ar OIM reģistru un kopīgo centrālo OIM procesu darbībai, piemēram:

   1) sniedz muitas datus, kuri ir saderīgi ar attiecīgo datu struktūru, kas vajadzīga saziņai ar OIM reģistru,

   2) sniedz attiecīgo uzņēmuma identifikatoru un visus ar to saistītos datus, kuri ir saderīgi ar attiecīgo datu struktūru, kas vajadzīga saziņai ar OIM reģistru, un regulāri atjaunina minētos datus;

c) Islande un Norvēģija piekrīt segt vienreizējās izmaksas, kas rodas saistībā ar a) apakšpunktā minētajiem īpašajiem pielāgojumiem, kas EBTA valstīm vajadzīgi OIM darbībai, tostarp jebkādus īpašus pielāgojumus saistībā ar kopējo centrālo platformu, kā izriet no EEZ Apvienotās komitejas 2026. gada … Lēmumam Nr. …/… (šis lēmums) pievienotajām indikatīvajām summām. Islande un Norvēģija dala šo summu, piemērojot standarta proporcionalitātes koeficientu, izņemot *CCN2* sistēmas nodošanas izmaksas, ko atbalsta tikai Islande;

d) Islande un Norvēģija piekrīt no 2027. gada segt daļu 0,625 % apmērā no a) apakšpunktā minēto sakaru un muitas sistēmu darbības izmaksām ar ikgadēju indeksāciju 2 % apmērā. VLPDP un *CRS* darbības izmaksas sedz no 2026. gada. Islande un Norvēģija dala šo summu, piemērojot standarta proporcionalitātes koeficientu, izņemot *CCN2* sistēmas darbības izmaksas, ko atbalsta tikai Islande. Indikatīvās summas ir pievienotas EEZ Apvienotās komitejas 2026. gada … Lēmumam Nr. …/… (šis lēmums);

e) Komisija aprēķina izmaksas saskaņā ar līgumiem, ko tā saskaņā ar spēkā esošajām līgumu piešķiršanas procedūrām ir noslēgusi ar darbuzņēmējiem;

f) izmaksas, kas minētas d) apakšpunktā, pēc Komisijas iniciatīvas var pārskatīt 2028. gadā, neskarot ES daudzgadu finanšu shēmu;

g) valsts komponenta(-u) izstrādes un darbības izmaksas pilnībā sedz Islande un Norvēģija;

h) sākot no 2026. gada 30. jūnija vai pēc EEZ Apvienotās komitejas 2026. gada … Lēmuma Nr. …/… (šis lēmums) stāšanās spēkā, atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk, Komisija līdz katra gada 30. jūnijam aicina Islandi un Norvēģiju segt vienreizējās izmaksas, kas radušās, izstrādājot EBTA valstīm vajadzīgo OIM reģistra komponentu pielāgojumus, tostarp lietojumprogrammas un pakalpojumus, kā arī a) apakšpunktā minētās sakaru sistēmas un tām pamatā esošās muitas sistēmas, kas EBTA valstīm vajadzīgas OIM darbībai, pamatojoties uz Komisijas izdotu pienācīgi dokumentētu debetnotu;

i) Islande un Norvēģija piekrīt piedalīties to lietojumprogrammu, pakalpojumu un pamatā esošo muitas sistēmu darbības izmaksu segšanā, kas saistītas ar a) apakšpunktā minētā OIM reģistra darbību. Lai izpildītu d) apakšpunktu, piemēro šādus nosacījumus:

1) sākot no 2026. gada 30. jūnija vai pēc EEZ Apvienotās komitejas 2026. gada … Lēmuma Nr. …/… (šis lēmums) stāšanās spēkā, atkarībā no tā, kurš datums ir vēlāk, Komisija līdz katra gada 30. jūnijam rakstiski informē Islandi un Norvēģiju par aplēstajām darbības izmaksām par minēto gadu un aplēstajām darbības izmaksām par nākamo gadu,

2) Komisija tikai līdz 2027. gada 30. jūnijam aicina Islandi un Norvēģiju veikt katras ikgadējo iemaksu par 2026. gada darbības izmaksām, kā arī aplēsto ikgadējo iemaksu par 2027. gadu. Sākot ar 2028. gada 30. jūniju, Komisija līdz katra gada 30. jūnijam aicina Islandi un Norvēģiju veikt katras ikgadējo iemaksu par attiecīgo gadu, kā arī atlikuma summu (negatīvu vai pozitīvu) par iepriekšējo gadu, pamatojoties uz Komisijas izdotu pienācīgi dokumentētu debetnotu,

3) sākot no 2028. gada 31. janvāra, Komisija līdz katra gada 31. janvārim:

— noskaidro grāmatojumus saistībā ar iepriekšējām ikgadējām izmaksām, pamatojoties uz Islandes un Norvēģijas jau samaksāto summu salīdzinājumā ar izmaksām, kas Komisijai bija faktiski radušās, un iesniedz Islandei un Norvēģijai aprēķinu, atspoguļojot izmaksu sadalījumu, kurā norādīti dažādie pakalpojumi un programmatūras nodrošinājums, un

— sniedz Islandei un Norvēģijai informāciju par faktiskajām ikgadējām izmaksām, t. i., faktiskajām darbības izmaksām, attiecībā uz iepriekšējo gadu. Komisija aprēķina faktiskās un aplēstās izmaksas saskaņā ar līgumiem, ko tā saskaņā ar spēkā esošajām līgumu piešķiršanas procedūrām ir noslēgusi ar darbuzņēmējiem. Tiek aprēķināta faktisko izmaksu un aplēstās summas starpība (negatīvā vai pozitīvā) attiecībā uz iepriekšējo gadu, un tā tiek paziņota Islandei un Norvēģijai, nosūtot Komisijas sagatavotu aprēķinu. Aprēķinā iekļauj aplēsto ikgadējās iemaksas summu, kā arī starpības (negatīvās vai pozitīvās) summu, abām summām kopā veidojot neto summu, par ko Komisija izraksta Islandei un Norvēģijai rēķinu, izmantojot ikgadējo debetnotu;

j) Islande un Norvēģija veic maksājumu pēc debetnotas izdošanas datuma. Visus maksājumus 60 dienu laikā pārskaita uz debetnotā norādīto Komisijas bankas kontu. Savienībā to apropriāciju izmantošanu, kas izriet no EBTA valstu dalības, veic saskaņā ar Finanšu regulu;

k) ja Islande un Norvēģija samaksā c) un d) punktā norādītās summas vēlāk nekā j) punktā norādītajā termiņā, Komisijai ir tiesības iekasēt nokavējuma procentus (saskaņā ar procentu likmi, ko Eiropas Centrālā banka atmaksāšanas termiņa dienā piemēro saviem darījumiem euro un kas publicēta *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā, un kam pieskaita pusotru punktu);

l) ja Islande un Norvēģija pieprasa īpašus OIM reģistra komponentu pielāgojumus vai jaunus IT produktus OIM reģistra komponentiem, lietojumprogrammām vai pakalpojumiem, par šo izmaiņu sākšanu un izpildi noslēdz atsevišķu savstarpēju vienošanos par resursu vajadzībām un izstrādes izmaksām;

m) Līgumslēdzējas Puses piekrīt atzīt un izpildīt savus attiecīgos pienākumus saistībā ar IT sistēmu izmantošanu, kā aprakstīts šajā pielikumā.

7. pants

Šā pielikuma īstenošanas uzraudzība

EEZ Apvienotā komiteja nosaka, kā Līgumslēdzējām Pusēm jāuzrauga šā pielikuma īstenošana un jāpārbauda atbilstība tā noteikumiem.”.

2. pants

EEZ līguma 31. protokola 7. pantā aiz 17. punkta (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2643) iekļauj šādu punktu:

“18. No 2025. gada 1. janvāra EBTA valstis iesaistās Savienības darbībās, kuras saistītas ar šādu budžeta pozīciju, kas 2025., 2026. un 2027. finanšu gadam ir iekļauta Eiropas Savienības vispārējā budžetā:

— **Budžeta pozīcija 9.20.04.01**: “Oglekļa ievedkorekcijas mehānisms”.

Šo punktu nepiemēro Lihtenšteinai.”.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tam, kad ir iesniegts pēdējais paziņojums saskaņā ar EEZ līguma 103. panta 1. punktu (*).

To piemēro no 2025. gada 1. janvāra.

(*) [Konstitucionālās prasības nav norādītas.] [Konstitucionālās prasības ir norādītas.]

4. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* EEZ iedaļā un tā EEZ papildinājumā.

…, …

EEZ Apvienotās komitejas vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja

EEZ Apvienotās komitejas
sekretāri

PIELIKUMS

Indikatīvās summas, kas EBTA valstīm jāmaksā saskaņā ar EEZ līguma 10. protokolu

Summas laikposmam pēc 2027. gada neskar iznākumu notiekošajām sarunām par nākamo DFS priekšlikumu.

			Kopējās EBTA iemaksas (EUR)
OIM reģistrs	2025	EBTA raksturīgās izmaksas	500 000,00
	2026	EBTA raksturīgās izmaksas	700 000,00
	2027	EBTA raksturīgās izmaksas	250 000,00
	2028	EBTA raksturīgās izmaksas	*jānosaka*
Kopējā centrālā platforma	2026–2030	EBTA raksturīgās izmaksas	*Šajā posmā vēl nav noteiktas*
OIM riska pārvaldība – *DataLab*	2026	Nodošanas izmaksas	50 000,00
	2027	Darbības izmaksas	40 000,00
	2028	Darbības izmaksas	40 000,00
	2029	Darbības izmaksas	40 000,00
	2030	Darbības izmaksas	40 000,00
	utt.		
VLPDP izmaksas	2026	Nodošanas izmaksas	135 000,00
		Darbības izmaksas	20 000,00
	2027	Darbības izmaksas	20 000,00
	2028	Darbības izmaksas	20 000,00
	2029	Darbības izmaksas	20 000,00
	2030	Darbības izmaksas	20 000,00
	utt.		

			Kopējās EBTA iemaksas (EUR)
CRS izmaksas	2026	Nodošanas izmaksas	150 000,00
		Darbības izmaksas	12 500,00
	2027	Darbības izmaksas	12 500,00
	2028	Darbības izmaksas	12 500,00
	2029	Darbības izmaksas	12 500,00
	2030	Darbības izmaksas	12 500,00
	utt.		
CCN2 izmaksas	2026	Nodošanas izmaksas	100 000,00
	2027	Darbības izmaksas	10 000,00
	2028	Darbības izmaksas	10 000,00
	2029	Darbības izmaksas	10 000,00
	2030	Darbības izmaksas	10 000,00
	utt.		